

UTSTÄLLNINGSKOLLEGIET

C1: TRADITIONELL FILATELI

Specialreglemente (SREV)

1. Bedömda utställningar

I överensstämmelse med artikel 1.4 i FIP:s allmänna reglemente för bedömning av exponat vid FIP-utställningar (GREV), har detta specialreglemente tagits fram för att utgöra ett komplement till principerna i GREV när det gäller traditionell filateli. Se också Riktlinjer till SREV.

2. Bedömda exponat

Traditionell filateli innefattar alla sidor av filatelin. Detta inkluderar även sådana sidor som kan förekomma i andra bedömningsklasser och som stöder den berättelse utställaren redovisar i sitt exponat. Berättelsen ska utformas enligt en logisk plan som kan följas genom exponatet. Planen kan innefatta frimärkets historia från förslag, via provtryck, till det utgivna frimärket med dess olika faser av tryckprocessen liksom alla typer av varianter. Alla typer av lämpligt material kan ingå, även sådant material som kan användas i exponat tillhörande någon av de andra bedömningsklasserna vilka har specialreglementen antagna av FIP.

Hur frimärket använts måste normalt visas genom hela exponatet men det kan alternativt visas i en separat sektion i enlighet med planen. Vid det senare alternativet ska det ändå vara väl balanserat mot resterande delar av exponatet. Med användande avses här de olika möjligheter till makulering som förekommer, olika portosatser och vid behov även befordringsvägar. Förekomsten av sällsynta makuleringar, ovanliga frankeringar eller ovanliga postala objekt ska beaktas vid bedömning av exponatet.

Ett exponat som inte följer specialreglementet för andra bedömningsklasser ska anses vara traditionell filateli och ska därför bedömas som ett sådant. Om ett exponat överflyttas till en annan bedömningsklass ska utställaren informeras om anledningen.

Ett exponat som överflyttats från en annan av FIP:s bedömningsklasser kan bedömas som ett traditionellt exponat även om det normalt kommer att få lägre bedömningspoäng för bearbetning (såvida det inte är uppbyggt enligt det traditionella reglementet).

3. Principer för exponatet

Titelsidan ska innehålla en introduktion som förklarar exponatets syfte. Introduktionen ska följas av en logisk plan (GREV artikel 3.3).

3.1 Material som tillhör traditionell filateli omfattar bl.a. (GREV artikel 3.2):

1. Förslag till såväl antagna som ej antagna utföranden, alla typer av provtryck, plåtskador eller andra skador från tillverkningen.
2. Frimärken, såväl ostämplade som stämplade, enkelmärken eller enheter samt frimärken på försändelser eller andra postala objekt.
3. Framärkenas olika användningsområden, inkluderande olika typer av makuleringar, portosatser och befordringsvägar. Ett exponat enbart omfattande detta är dock mer lämpat som ett posthistoriskt exponat.
4. Lokalpostfrimärken, frimärken utgivna av privata postala verksamheter som förmedlar brev eller paket, frimärken från rederier etc.
5. Varianter av alla slag, t.ex. avseende vattenmärken, gummering, tandning, papper och tryck, men även andra specialiteter från ett enskilt land.
6. Plåtrekonstruktioner och studier av tryckplåtar.
7. Skyddsporeringar, postalt godkända påtryck och övertryck samt alla typer av postala etiketter, t.ex. för rekommendation och paket, i de fall de stöder exponatets berättelse.
8. Helsaker om de är tryckta med samma kliché som frimärkena samt helsaksurklipp om de har använts som frimärken.
9. Postalt använda stämpelmärken eller obegagnade stämpelmärken, giltiga för postalt bruk.
10. Postala förfalskningar. Andra typer av förfalskningar och eftertryck endast som jämförelse med äkta, t.ex. i ett traditionellt exponat omfattande en utgåva (se 3.2.4 nedan).

3.2 Exponat bedöms även vara traditionell filateli om de är uppbyggda kring följande:

1. Exponat visande den allmänna utvecklingen av frimärken.
2. Specialstudier avseende olika typer av papper som använts vid tillverkning och även studier av gummering, perforeringar, färgvariationer, felaktigheter i design samt skyddsporeringar.
3. Objekt från angränsande områden såsom brevets kulturhistoria, brevförslutning, tidningsetiketter etc.
4. Exponat omfattande förfalskningar, eftertryck, etiketter för rekommendation etc.
5. Forskningssamlingar baserade på plåtrekonstruktioner, utveckling av plåtskador.
6. Exponat baserade på jämförelse mellan olika länders utgåvor, inkluderande samlingsutgåvor från flera länder eller de första utgåvorna från en utvald region.
7. Speciella aktiviteter såsom "Frimärkets Dag", julpost och basarer samt andra filatelistiska aktiviteter.

4. Bedömning av exponat

- 4.1 Exponat av traditionell filateli ska bedömas enligt GREX artikel 39 (GREV artikel 5.1).
- 4.2 För exponat av traditionell filateli ska nedan angivna relativa tal leda juryn fram till en väl avvägd bedömning av exponatet (GREV artikel 5.2):

Exponatets bearbetning (20) och filatelistiska betydelse (10)	30
Filatelistisk och därmed sammanhängande kunskap, egna studier och forskning	35
Kvalitet (10) och sällsynthetsgrad (20)	30
Presentation	<u>5</u>
	100

Exponatet bedöms genom att tilldelas poäng för varje ovan angivet kriterium.

5 Avslutande bestämmelser

- 5.1 I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen ska den engelska texten gälla.
- 5.2 Detta specialreglemente för bedömning av exponat av traditionell filateli vid FIP-utställningar har godkänts av FIP-kongressen i Bukarest den 28 juni 2008.

TRADITIONELL FILATELI

Riktlinjer till SREV

1. Bedömda utställningar

Dessa riktlinjer har utarbetats till hjälp för jurymän vid bedömning av exponat och till utställare som förbereder sig för att ställa ut i klassen för Traditionell filateli.

I händelse av skiljaktigheter mellan dessa riktlinjer och GREV eller SREV, gäller GREV före SREV och SREV före dessa riktlinjer.

2. Principer för exponatets uppbyggnad

- 2.1 I ett traditionellt exponat ska utställaren redovisa en eller flera berättelser. Normalt är berättelsen uppbyggd av frimärken eller utgåvor. Berättelsen kan inledas med anledningen till utgivning av frimärket och därefter följas av utvecklingen via förslag och provtryck. Berättelsen kan omfatta en utveckling av frimärket såsom olika tryckmetoder, färgnyanser, tandningar, papper, felaktigheter etc. Användandet av frimärket, portosatser, befordringsvägar, postala objekt, makuleringar och andra komponenter beskrivna i SREV 3.2 utgör en viktig del av ett exponat.

Exponatets plan ska visa strukturen på de olika delarna eller kapitlen i berättelsen. Exponatets titel, bearbetning och plan ska hänga samman med varandra och naturligtvis även med exponatet i övrigt. Alla viktiga sidor av det valda området ska visas på ett välbalanserat sätt. Olika delar, som t.ex. makuleringar, kan visas i egna kapitel av exponatet eller fördelat inom de övriga kapitlen.

- 2.2 En förteckning över olika typer av "material som tillhör traditionell filateli" (SREV artikel 3.1) kommer alltid att vara ofullständig och otillräcklig vid tillämpning på specialiseringar inom området.

Ett traditionellt exponat av ett visst lands frimärken kan innebära att viss typ av material måste tas med, under det att samma typ av material från ett annat land kan vara helt olämpligt i ett traditionellt exponat från detta land.

Många länder har material som är unikt för dem och som måste ingå i ett exponat om detta ska kunna erhålla de högsta belöningarna. Nödvändigt material och sättet att presentera detta varierar från land till land.

- 2.3 "Material som tillhör traditionell filateli" anses innefatta alla objekt som på något sätt förbinds med överföringen av meddelanden av postverk eller andra organisationer med samma uppgift. Detta inkluderar järnvägar samt lokala och privata postala verksamheter. Brevets kulturhistoria såsom relieftryckta kuvert, kärlekskuvert, illustrerade kuvert, patriotiska kuvert o.d. kan inkluderas om de stöder exponatets berättelse.

Förfilateliska eller frimärkslösa objekt samt makuleringar ska ha en direkt anknytning till det visade materialet och ska normalt inte överstiga 15 % av exponatets yta.

- 2.4 Om något objekts status eller äkthet är tveksam, men objektet ändå anses tillräckligt betydelsefullt att inkludera i exponatet, så får det visas, men bör då kompletteras med ett äkthetsintyg eller av annat förtydligande.
- 2.5 Exponat som visas i klassen för traditionell filateli ska innehålla sammanhörande material som kan beskrivas som en enhet. Exponatets omfattning bör klart och kortfattat framgå av beskrivningen i utställningskatalogen och på exponatets titelsida.

Hur exponatet arrangeras beror på utställarens personliga smak och vilken form - av många godtagbara - som väljs för presentationen av exponatet avgörs av utställaren. Nyskapande uppmuntras under förutsättning att det inte är till nackdel för bearbetningen av exponatet.

- 2.6 Den inledande redogörelse som beskriver berättelsen (se 2.1 ovan) och som erfordras enligt artikel 3.3 i GREV, ska tillföra exponatet något genom att visa utställarens kunskaper om det material han har valt ut. Syftet är att hjälpa åskådare att lättare förstå bearbetningen av exponatet och betydelsen av de viktigaste objekten som visas.

Den inledande redogörelsen ska inkludera en plan samt en förteckning över litteraturreferenser. Alla exponat ska utnyttja den inledande redogörelsens möjligheter.

3. Kriterier för bedömning av exponat

- 3.1 Urvalet av material till ett traditionellt exponat är alltid en kompromiss mellan det antal blad som utställaren vill visa och det antal som tilldelade ramar rymmer. Utställarens urval är en viktig del, inte bara vid bedömning av bearbetning utan även av kunskap. Utställaren kan utelämna material av mindre betydelse. Allmänt kan sägas att de vanligare valörerna av en utgåva kan visas mera översiktligt, medan det svårare materialet i samma utgåva bör behandlas mera djupgående. Juryn anser att utställaren härigenom visar sina kunskaper om materialet.

- 3.2 Om ett frimärke anses som vanligt i ostämplat eller stämplat skick, men som relativt ovanligt på brev eller i någon speciell kombination, så visar utställaren önskvärda kunskaper om den aktuella utgåvan genom att ta med enbart ett brev eller en sådan kombination på brev. Ett blad med flera exemplar av samma märke, utan skillnader i t.ex. nyanser, eller flera blad med brev, som alla visar samma portosats och användningssätt, medför, oavsett objektens värde, vanligen en lägre bedömning av exponatet.

Beskrivningar i exponatet behöver inte redovisa klart uppenbara och synliga uppgifter, men all filatelistisk bakomliggande information visar på utställarens kunskaper. I vissa fall kan även den historiska eller sociala bakgrunden förklara anledningen till de visade frimärkena eller utgåvorna.

- 3.3 Bearbetningen av exponatet visar i vilken omfattning utställaren har kunnat skapa ett exponat som är välbalanserat och karakteristiskt för det område han valt. En logisk utveckling som är enkel att följa tillsammans med en klar och kortfattad beskrivning hjälper jurymännen att uppskatta exponatet. Vid bedömning av bearbetning kontrollerar jurymännen att påståenden angivna i introduktionen och planen är tillräckligt redovisade i exponatet. Hänsyn tas också till:
- a. Svårigheten att förvärva relevant och intressant material till exponatet. Detta bedöms inte utifrån sällsynthet eller värde utan från tidsåtgång och hängivenhet.
 - b. Den filatelistiska kunskap och skicklighet som erfordras för att samla in och presentera materialet.

Även om stämplat och frankeringar är en viktig del av ett traditionellt exponat måste de utgöra en väl balanserad del av hela exponatet (t.ex. inte en ram med klart traditionell bearbetning och sju ramar med stämplat).

- 3.4 Vid bedömning av exponatets betydelse tas hänsyn till:
- a. Hur mycket betydelsefullt material från det valda området som visas i exponatet.
 - b. Det valda områdets betydelse för det land eller område som exponatet omfattar.
 - c. Det valda områdets betydelse inom världsfilatelin.

Introduktionen av tre tidsperioder har löst några av problemen kring kriteriet betydelse. Till exempel är ett utomordentligt modernt exponat med enastående material, kunskap och bearbetning ofta mer betydelsefullt än ett svagare klassiskt exponat.

Även komplettheten av alla de viktiga delarna inom det valda området ökar betydelsen på exponatet. Att utesluta viktiga delar sänker betydelsen för exponatet även om detta har angivits i den inledande redogörelsen.

- 3.5 Forskning och egna upptäckter bör redovisas fullständigt och i nivå med deras betydelse. Viktiga upptäckter förtjänar omfattande redovisning och uppmärksamhet och bör framhävas av utställaren, medan mindre upptäckter, t.ex. små varianter utan större betydelse inte bör överdrivet tynga exponatet. Man måste komma ihåg att många, både klassiska och moderna utgåvor, har studerats ingående under lång tid och att resultaten redan finns publicerade. Juryn bedömer hur väl utställaren har tillgodogjort sig dessa publicerade resultat när den bedömer de kunskaper som redovisas i exponatet. Det är orealistiskt att kräva att en samlare ska göra nya upptäckter i ett väl genomforskat område. Av den anledningen ska sådana exponat inte bestraffas för att de inte innehåller någon egen forskning. Har utställaren, trots all tidigare av andra genomförd forskning inom området, lyckats göra egna upptäckter, bör detta speciellt uppmärksammas.

Endast kunskaper redovisade i exponatet kan bedömas. Det är inte enbart information avseende frimärkena och deras bakgrund som visar på utställarens kunskaper utan även information om portosatser, befordringsvägar, stämplor o.d. visar på utställarens totala kunskap.

Där så är lämpligt bör hänvisning ske till utställarens egen eller andras tidigare publicerad information. Detta kan göras antingen på introduktionsbladet eller i anslutning till de visade objekten.

- 3.6 Materialets genomgående höga kvalitet är mycket viktig vid traditionella exponat. Utställaren uppmuntras att visa unikt eller mycket sällsynt material som inte existerar i högsta kvalitet, men varnas för att i exponatet ta med andra objekt, som genom låg kvalitet drar ner bedömningen. Bevaka noggrant kvalitén på vanligare material vilket ska vara felfritt.

Sällsyntheten för en viss utgåva eller valör i en utgåva bedöms normalt högre än sällsyntheten för en mindre variant. Sällsynthetsgraden och betydelsen av varianter är inte densamma för olika länder eller regioner. Detta ska beaktas av juryn vid bedömning av exponatet.